

Polasaí RSO Coláiste de hÍde 2018 -

Coláiste de hÍde

**Bóthar Chaisleán Thigh Motháin, Tamhlacht, Baile Átha Cliath 24.
Fón 01 4513984 Facs 01 4527075 R-phost: eolas@colaistedehide.ie
Suíomh Idirlín www.colaistedehide.ie**

Príomhoide: Deiric Mac an Bhaird.
Príomhoide Tánaisteach: Joy Uí Mhurchadha.

S.E.N.

POLASAÍ RSO COLÁISTE DE HÍDE

RIACHTAINIS SPEISIALTA OIDEACHAIS

2018

Polasaí RSO Coláiste de hÍde 2018 -

Ráiteas Misin

Tá sé mar mhian ag Coláiste de hÍde an ionchuimsiú a bheith mar chuid lárnach agus freagrach de shaol na scoile. Tá bunphrionsabail an ionchuimsiú agus meas cumhdaithe sa Ráiteas Misin. Is éard is brí le hionchuimsiú freagrach ná a bheith ag obair i dtreo céard is fearr don dalta. Ar mhaithe leis an ionchuimsiú freagrach a chur ar fáil, tá curraclam ag Coláiste de hÍde, ar a bhfuil baint ag gach ghné don oideachais i saol na scoile (folaithe, intuigthe, scileanna sóisialta, scileanna saol, gníomhaíochtaí seachchurraclach srl.) agus glacann seo gurb ionann curraclam mar phróiséas agus oideachas mar fhorbairt an dalta seachas ábhar agus táirge.

Tá tuiscint lárnach anseo nach ndéanfadh riachtanaisí aonaracha nó difríochtaí foghlama coisc ar dhálta bláthú i gColáiste de hÍde. Tá sé mar aidhm againn má bhíonn dalta aitheanta nó measúnaithe go bhfuil tacaíocht ag teastáil uathu, go tabharfar pé tacaíocht dóibh atá mar riachtanas acu chun iad a chur ar a gcumas chun a potéinsial a shroicint (ag braith ar an tacaíocht seo a bheith ar acmhainn ón Roinn Oideachais agus Scileanna). Déanfar seo a chur ar fáil trí mhódh uile scoile chun tacaíocht a thabhairt don pháiste agus a riachtanais aonarach.

1. Aidhmeanna

Tá sé mar aidhm ag Coláiste de hÍde chun:

- Cinntiú go gcuirfear oideachais ar dhaltaí le riachtanaisí ar leith i dtimpeallacht freagrach agus ionchuimsitheach.
- Cinntiú go n-aithnítear agus freaslaítear ar dhaltaí le riachtanais speisialta oideachais i modh chothrom agus cóir ionas go bhforbraítear agus léirítear meas ar a bpoteinseál foghlama agus féinmheas.
- Éifeacht phraicticiúil a thabhairt chuig cearta bunreachtúla na ndaltaí ar a bhfuil riachtanais speisialta oideachais nó míchumas orthu faoi mar a bhaineann sin leis an oideachais.
- Cur ar fáil, ag tacú leis an modh nua leathdháileadh, léibheal agus caighdeán oideachais oiriúnach go dtí caighdeán na ndaltaí uile sa scoil.
- Dearbhú go mbíonn na ceartaí ceanna ag daltaí riachtanais speisialta oideachais chun leas a bhaint as an oideachais ná daltaí nach bhfuil na riachtanais sin orthu.
- Cur ar fáil do ról an tuistitheora in oideachais a bpáistí agus ag déanamh cinntí bainteach lena bpaistí féin.
- Misneach agus tacaíocht a thabhairt do thuistitheoirí ag tacú le comhpháirtíocht dearfach leo, ar mhaithe le tacaíocht cuí ar scoil agus sa bhaile a bhaint amach.

Polasaí RSO Coláiste de hÍde 2018 -

- Aitheantas a thabhairt don fhreagracht príomhúil atá ag an múinteoir ábhair agus obair a dhéanamh i dtreo tacaíochta a thabhairt dóibh chun riachtanaisí an dalta a thacú.
- Saineolas an fhoireann a fhorbairt chun tacaíocht a thabhairt do dhaltaí riachtanais speisialta oideachais.
- Deimhniú go ndéantar curraclam leathan, difreálaithe agus cothrom a thairiscint do dhaltaí uile le riachtanais ar leith agus go ndéantar ar bhonn ionchuimsithe é.
- Cinntiú go bhfuil an fhoireann uile ar an eolas faoi riachtanaisí ar leith na ndaltaí agus na cabhair gur féidir leo tabhairt dóibh sa limistéir seo.
- Cinntiú nach bhfuil gach dalta le RSO sonraithe go haonárach, ach i gcomhthéacs uile na scoile agus an phobail.
- A bheith i gcomhpháirtíocht leis an gComhairle Náisiúnta um Oideachais Speisialta (NCSE) agus eagraíochtaí eile maidir le hoideachais na ndaltaí le riachtanaisí oideachais speisialta.
- Comhardanáid a dhéanamh ar chomairle, treoir agus tacaíocht na heagraíochtaí eile, ina measc, foireann Choláiste de hÍde ag tacú le daltaí le riachtanaisí speisialta oideachais.
- Cláracha a chur ar fáil (má's ann dóibh) chun freastal ar riachtanaisí dalta, mar shampla ag leibhéal an Teastas Shóisearaigh, gearrchúrsaí, scileanna sóisialta agus tacaíocht uimhirtheacht agus litearthachta. Tuig linn leas a bhaint amach anseo as cláracha L2LPs (Cláracha Foghlama Leibhéal a Dó). Ag leibhéal na hArdteiste, d'fhéadach na cláracha seo a bheith bainteach le Scileanna Saol, Scileanna don Saol, Ullmhúcháin don Saol Oibre agus Ullmhúcháin don Bhreisoideachais.
- Cinntiú, cárbh oiriúnach, gur féidir le daltaí na torthaí foghlama agus intinní eile dá bpleananna aonaracha sa rang phríomhsrutha.
- Caighdeán ard a leagadh amach do dhaltaí RSO agus treoir cuí a thabhairt dóibh, ag tacú leo á mealladh a poiteinseal a bhaint amach.
- Cinntiú úsáid éifeachtach agus feidhmiúil achmhainní.
- Monaiteoireacht agus luacháil a dhéanamh ar eifeachtach cleachtais maidir le tacaíocht na ndaltaí le RSO.

2. Catagóirí RSO

Tá gach dalta a fhreastlaíonn ar Choláiste de hÍde ar leith.

Polasaí RSO Coláiste de hÍde 2018 -

Tá roinnt daltaí atá ag freastal ar Choláiste de hÍde ar a bhfuil réimse de riachtanaí aonaracha.

Tá sé mar aidhm agus ideal an dalta agus ní an riachtanais sin a chur chun tosaigh. Ina measc, d'fhéadfadh na riachtanais seo a bheith (ach ní srianta ag) mar a leanas:

- Deacrachtaí Fisiciúla

M.sh. lagú éisteachta nó radhairc, úsáideoir chaitheoir rotha, titeamas, diaibéiteas, fiobrós chisteach, spina bifida nó deacrachtaí comhordaithe.

- Neamhord mothúcháinach nó iompraíochta

Fad is gur féidir le roinnt do na daltaí dúshlán a chur romhainn (m.sh. ADHD agus roinnt mhíchumais eile ina measc) leis an tacaíocht chúí agus/nó leigheas, is féidir leis an dalta dul chun cinn a dhéanamh I dtimpeallacht 'príomhsrutha'.

- Saindreachtaí Foghlama

Disléicse **Deacrachtaí le teanga**

Hipirléicse **Deacrachtaí le tuiscint**

Discalculia **Deacrachtaí le huimhreacha**

Disgraife **Deacrachtaí le scríobh**

 Míchumas Foghlama Ginearálta

Is féidir le daltaí le Míchumas Foghlama Imeach-Éadrom, Éadrom, Meánach, Dian nó Domhain a bheith orthu. Is féidir le múinteoirí le daltaí mar seo acmhainní múinteoireachta agus treoir a fháil ón roinn feabhais agus Treoirlínte do dhaltaí MFC ón NCCA agus an SESS (Seirbhís Tacaíochta um Oideachais Speisialta).

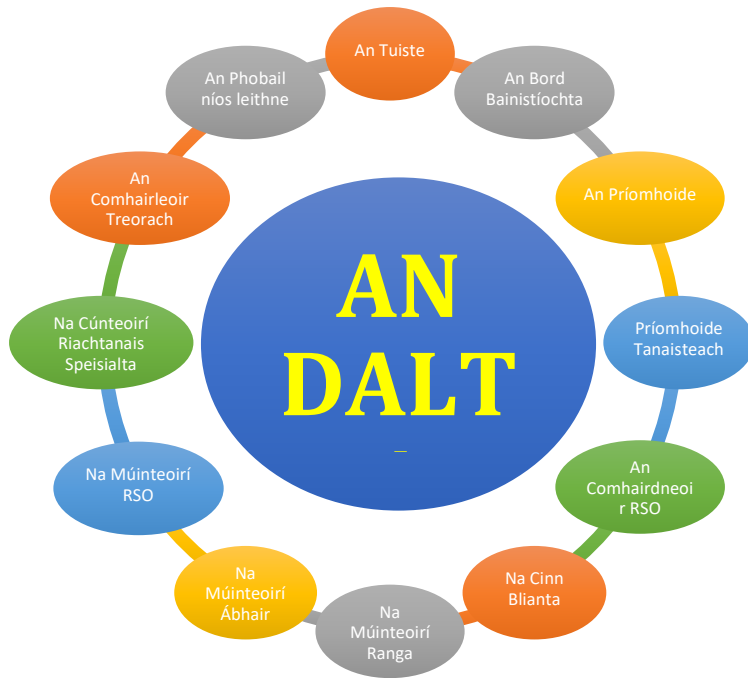
 Neamhord Speictream Uathachais (ASD)

Is féidir le daltaí ar an Speictream Uathachais a bheith os cionn a n-ionchais i dtimpeallacht fhreagrach ionchuimsithe de Choláiste de hÍde.

3. Rólanna agus Freagrachtaí na Baill Foirne den fhoireann RSO (Féach Aguisín A)

Is éard is brí leis an bhfoireann RSO ná; an Dalta le RSO, na Tuistmitheoirí, an Bord Bainistíochta, an Príomhoide, an Príomhoide-Tanaisteach, an Comhairdneoir RSO, na Cinn Blianta, na Múinteoirí Ranga, na Múinteoirí Ábhair, na Múinteoirí RSO, na CRS, an Chomhairleoir Treorach agus na heagraíochtaí tacúil seactracha.

Polasaí RSO Coláiste de hÍde 2018 -

4. An Dalta:

Tá ról lárnach ag dalta lena bhforbairt agus measúnú ar a bhfoghlaím féin.

Is féidir leis an dalta:

- A bheith níos neamhspléach mar fhoghlaiméoirí agus spreagtar iad chun freagracht a ghlacadh ina bhfoghlaím féin.
- A bheith mar fhoghlaiméoirí rathúla agus níos fearr ag forbairt scileanna chun a bhfoghlaím féin a uasmhéadú agus chun a bheith mar smaointeoirí criticiúil.
- A bheith feasach faoi na stíleanna múinteoireachta agus foghlama – Meitacogníocht
- A bheith páirteach i bhforbairt a bplean oideachais féin.
- A bheith níos eolaí de thabhairt agus luach a bheith ag obair i gcomhpháirt le daoine eile.
- Chun páirt a ghlacadh go smior i saol na scoile i gColáiste de hÍde.
- Chun a poiteinseal a shroiceadh.

5. Tuistí/Caomhnóirí

Áit a n-úsáidtear an fhocail ‘tuiste’, glactar leis gurb ionann agus an fhocail ‘caomhnóir’, má’s ann dó. Déanfar éifeacht idirghabháil ar mheasúnú ar bith a mheas trí bhaint a bhíonn ag tuistí an dalta faoi mar a luann an tAcht Oideachais, 1998, ag an Roinn Oideachais ‘go bhfuil an tuistitheoir mar an phríomh oideoir’.

- Go mbeadh fáil ag tuistí ar eolas RSO an Choláiste trí shuíomh na scoile .i. An Polasaí Ionchuimsithe.
- Go bhfuil ról lárnach ag tuistí i gcóras aistrithe na scoile, ón mbunscoil go dtí an mheánscoil agus ón daraléibhéal go tríú léibhéal.

Polasaí RSO Coláiste de hÍde 2018 -

- I gcaitheamh na bliana déanfar nuashonraigh a roinnt le tuistí. Mar chomaoin ar seo, tá an scoil ag braith ar tuistí chun an CRSO nó nascdhuine a choiméad suas chun dáta le forbairtí óna bpeirpseictiochtaí. Táthar ag súil go n-oibreoidh tuistí go dlúth leis an bhfoireann MRSO chun taithí foghlama an dalta a bheith chomh dearfach is atáthar in ann.
- Tugtar cuireadh do thuistí chun teagmháil a dhéanamh leis an nasc dhuine le linn na bliana chomh maith leis na Múinteoir RSO le linn na cruinnithe tuistí.
- Iarrtar ar thuistí a bheith i láthair ag ionduchtú roimh thuas na scoilbhliana do dhaltáí atá ag teacht isteach i mBliain 1 nó teagmháil a dhéanamh leis an CRSO roimh na scrúduithe iontrála i mí Eanáir, nó roimh na hagallaimh iontrála don bhliain ionduchtaithe.
- Iarrtar do chead ó thuiste i scríbhinn má bhíonn dalta le cur trí thastáil nó curtha ar aghaidh le haghaidh tástáil. Éagraítear cruinniú chun plé a dhéanamh ar thorthaí an mheasunaithe, le tuairimí a thabhairt I bhfoirmniú agus forbairt ar phlean agus I dtreo athbhreithnithe.
- Iarrtar ar thuistí tacaíocht a thabhairt do obair na scoile leis an dalta agus a chinntiú úsáid cuí agus cothabháil ar threalaimh nó áiseanna a chuirtear ar fáil don dalta.

6. An Bhoird Bainistíochta

Luíonn an fhreagracht deiridh leis an mBord Bainistíocht I gColáiste de hÍde don oideachais do pháistí le RSO.

Déanfaidh an Bhord agus an Príomhoide, gníomhach ar a son:

- A bheith ag obair leis an bhfoireann agus fhoireann RSO chun monaiteoireacht chun an Polasaí Ionchuisithe agus an Clár RSO a chur i bhfeidhm go leanúnach chun deáchleachtais a léiriú.
- Chun chur chuige uile scoile a chur chun cinn maidir le soláthar RSO.
- Chun foireann a cheapadh chun an clár a reachtáil

7. An Príomhoide

Tá freagracht deiridh ag Príomhoide na scoile do fhorbairt agus chur I bhfeidhm de pholasaithe an Choláiste.

Déanfaidh an Príomhoide:

- Cinntiú go bhfuil a dhóthain uaireanta feabhais ar an gclár ama le haghaidh tacaíocht oideachasúil cuí a chur I bhfeidhm.
- A bheith ag déanamh eascaíocht ar chruinnithe de, agus traenáil inseirbhíse don fhoireann RSO.

Polasaí RSO Coláiste de hÍde 2018 -

8. An Comhairdneoir Riachtanais Speialta Oideachais (CRSO)

Beidh freagracht ag an CRSO do ollbhainistíocht do gníomhaíocháí laethúla don fhoireann RSO. Tá dualgaisí praitiúla agus riaracháin nasctha leis an bpost ar fáil in Aguisín A.

Déanfar athbheithniú ar na dualgaisí seo agus seans go n-athrófar iad chun príorachtaí den fhoireann RSO a aithint. Déantar rólanna agus freagraíochtaí speisialta na foirne a leagadh amach I bhfoilseacháin an ROS ' ionchuimsiú daltaí le riachtanaisí speisialta Treoiríntí Iarbhunscoile 2007'.

9.(B) An Fhoireann Tacaíochta Scoláirí

Tá an Fhoireann Tacaíochta Scoláirí déanta den Phríomhoide, an Príomhoide Táinisteach, An CHomhairleoir Treorach, An Comhordaitheoir Riachtanais Oideachais Speisialta agus an Oifigeach Caidreamh Baile 's Scoile.

An ról atá acu ná:

- Tacaíocht a thabhairt don fhoireann RSO
- Aithint a dhéanamh ar dhaltaí gur gá le tacaíocht
- Cuidiú le tastáil
- Cumarsáid le tuistí
- Cumarsáid le bainistíocht na scoile
- Cumarsáid le foireann na scoile.
- Daltaí a chur ar aghaidh chuig eagraíochtaí seachtracha

9. Na Múinteoirí Ábhair

Tá ról lárnach agus an múinteoir ábhair i dtabhairt ar aghaidh ionchúiseamh do dhaltaí le RSO sna ranganna príomhsrutha. Is leis an Múinteoir ábhair ina luíonn an príomhfhreagracht don dul chun cinn an dalta in a rang. Tá sé thar an bheith tábhachtach go gcruthaíonn gach Múinteoir ábhar timpeallacht a fhreastlaíonn ar dheacrachtaí foghlama agus fisiciúla. Táthar ag súil go gcuirfear i bheidhm bealaí difreálaithe na foghlama, múinteoireachta agus measúnaithe chun a chinntiú go mbeadh scileanna do ghach dalta, ina measc, go bhforbraítear daltaí le RSO.

Cuirfidh múinteoirí ábhair iad féin a bheith ar an eolas faoi riachtanaisí Speisialta ar dhaltaí ina ranganna féin. Cuirtear liosta do dhaltaí ar chlár RSO ar fáil do mhúinteoir ag an gcéad chruinniú foirne sa scoilbhliain. Is féidir le múinteoirí measúnaithe síceolaíochta nó tuairisí a iarraidh ar CRSO a léamh nó sonraí sa bhreis ach san oifig RSO. Tá sé mar dhualgais ag na Múinteoirí ábhair na daltaí atá ar an gclár RSO a aimsiú ina gcuid ranganna féin. Má bhíonn buairteanna sa bhreis ar bith ag múinteoirí ábhair, tá sé mar dhualgais ag an Múinteoir sin an t-eolas a roinnt leis an CRSO.

Polasaí RSO Coláiste de hÍde 2018 -

Bíonn ról lárnach ag an Múinteoir ábhair l'aithint luath a dhéanamh ar dhaltaí le RSO. Bíonn an Múinteoir ábhair ar an bpointe maidir le féidireachtaí do saindheacrachtaí nó deacrachtaí ghinearálta foghlama. Bíonn na múinteoirí seo in ann a mbuairteanna a thabhairt don CRSO. Is cuid riachtanach é an comhoibriú ard a bhíonn ann idir an Roinn Feabhais agus na múinteoirí ábhair. Is féidir le Múinteoir ar bith laistigh den scoil dalta a chur ar aghaidh chuig an CRSO ach a mbuairteanna bheith i scríbhinn agus fianaise chun tacú lena mbuairt ina teannta.

Luíonn forbairt acadúil an dalta leis an Múinteoir ábhair i dtosach. Ar mhaithe lena cinntiú go sroiceann an scoil riachtanaisí an dalta le RSO, moltar do ghach Múinteoir a bheith:

- Airdeallach ar pholasaí an Choláiste maidir le plé le daltaí RSO
- Ag lorg eolas ón CRSO maidir le daltaí le RSO
- Freagrach lena bhforbairt proifisiúnta leanúnach go háirithe le deacrachtaí comóna .i. Disléicse
- Forbairt a dhéanamh ar úinéireacht maidir le daltaí le RSO ina gcuid ranganna.
- Pleanáil conas an CRS a úsáid go héifeachtach ina ranganna, nó i gcomhairle leis an CRSO.
- Tacúil do neamhspléachas an dalta, go háirithe ag leibhéal na Sráithe Sinsearaí.

10. Na Cuntóirí Riachtanais Speisialta/ Cúntóirí Tacaíochta Ionchuimsiú

Áit a mholtar ag eagraíocht nó gníomhaire seachtrach agus ceadaithe ag tuistí go bhfuil CRS ag teastáil, déanfaidh an CRSO iarratas chuig an CNOS. Ag braith ar an leathdháileadh a bheith ceadaithe, déanfaidh an CRS aire a thabhairt do riachtanaisí curaim agus deacrachtaí neamhoideachasúla an dalta. Déanfaidh an CRS tacaíocht a sholáthar faoi mar atá ag teastáil. D'fhéadfadh na deacrachtaí seo a bheith mar deacrachtaí le heagrúcháin, gníomhaíochtaí seachchurraclach, ag cabhrú le múinteoirí le feitheoireacht a dhéanamh ar dhaltaí le RSO, ag cabhrú le daltaí a bheith níos neamhspléach agus féinmhuiníní. Déantar rochtain do CRS a thabhairt don dalta agus tuig le seo a bheith go bhfuil níos mó daltaí le rochtain ná CRS sa scoil. Sa chás seo, ní mór don Phríomhoide agus CRSO rochtain ar CRS a thabhairt do dhalta bunaithe ar a riachtanaisí. Is de dheasca seo, go mbeadh daltaí i rang gan tacaíocht CRS. Ba chóir do CRS a bheith i gcruinnithe agus traenáil in oiriúnt dá bpost. Déanfaidh na CRS a ndualgaisí a chur i gcrích leagtha amach ag an bPríomhoide nó CRSO agus ina n-áit, an Príomhoide Táinisteach i gcomhréir leis an bPolasaí CRS gur chóir a léamh I dteannta leis an bPolasaí seo.

11. An Chomhairleoir Treorach

Mar bhall den fhoireann RSO, déanfaidh an Chomhairleoir Treorach:

- Obair leis an fhoireann RSO in eascaíocht do dhaltaí le RSO agus a n-ionchuimsiú sa Choláiste.

Polasaí RSO Coláiste de hÍde 2018 -

- A bheith ag obair i gcomhpháirtíocht leis an fhoireann MRSO (eochardhuine) maidir le DARE, HEAR, Socruithe Réasúnta maidir le oiriúntaisí cuí a bheith ar fáil do dhaltaí sna Scrúduithe Stáit agus sa phróiséis CAO.
- Comhairleoireacht a thabhairt i bhforbairt phearsanta, oideachasúil agus gairme.
- Comhaidneoireacht a dhéanamh ar roinnt mheasúnaithe ina measc an CAT4 (Eanáir, Rang 6) agus an DAT for Guidance (Eanáir, Bliain 4).
- Eolas gairme a sholáthar
- Dul i gcomhairle na foirne agus tuistí.
- Ullmhúchán gairme a thabhairt – scileanna cuairtú poiste, ullmhúcán do thaithí oibre
- Ag obair go congaireach leis na Cinn Blianta agus an fhoireann RSO chun daltaí a d'fhéadfadh a bheith i ngá le tacaíocht a aithint.
- Chun comhairle a thabhairt do daltaí agus tuistí maidir le rogha ábhair.

12. Eagraíochtaí Seachtracha

Tá Coláiste de hÍde i ndiaidh naisc dearfacha a fhoirmniú leis na heagraíochtaí seachtracha seo a leanas a thugann tacaíocht dar ndaltaí:

- An Chomhairle Náisiúnta um Oideachais Speisialta (CNOS)
- An tSeirbhís Tacaíochta um Oideachais Speisialta (STOS)
- Coimisiún na Scrúduithe Stáit (CSS)
- An Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach (TUSLA)
- An Fhoireann Tacaíochta um Seirbhísí Síceolaíochta an BOOACDL (PSS)
- Enable Ireland
- Clinic Lucena
- Eagraíochtaí Seachtracha Eile – idir phoiblí agus príomháideach, iad seo san áireamh

- Síceolaí
- Síceolaithe Cliniciúil
- Síciatraí
- Teiripeoirí Saothair
- Teiripeoirí Teanga 's Urlabhra
- Dochtúirí

Níl an liosta seo cuimsitheach agus forbróidh an Choláiste nascanna sa bhreis le heagraíochtaí seachtracha faoi mar a éilíonn riachtanaisí an dalta.

Seans go mbeadh sé riachtanach comhdháil cúise (cás) le saineolaithe cuí le cead agus eolas ó thuistí na ndaltaí (agus a tinreamh) ar mhaithe leis an gcur chuige agus soláthar is fearr don dalta a aimsiú.

Seans go mbeidh gá foirmeach/ceistneoirí a líonadh ó na heagraíochtaí seo maidir le daltaí sa scoil. Líontar na foirmeacha seo le cead ó na tuistí agus seolta ar ais láithreach chuig na heagraíochtaí tacaíocht cuí.

Polasaí RSO Coláiste de hÍde 2018 -

13. Ag aithint daltaí le deacrachtaí aonaracha agus difríochtaí foghlama

14. Modhanna aitheantas a dhéanamh ar dhaltaí le Riachtanais Aonaracha agus Dífriochtaí Foghlama (i) Roimh-theacht chun na scoile (ii) Scagthastáil ar Dhaltaí Bhliain 1 (iii) Daltaí le RSO ag teacht ó mheánscoil eile (iii) Tastáil leanúnach.

Rochtain ar Thacaíocht

Ó Mhárta 2017, tá modh nua do leathdháileadh acmhainní tacaíochta chuig daltaí. Ní bhronntar uaireanta faoi leith ar dhaltaí ón gCNOS (NCSE) bunaithe ar a diagnóis. Ó Mheán Fómhair 2017, beidh ar scoileanna leathdháileadh a dhéanamh go huathoibreach chun acmhainní múinteoireachta bunaithe ar riachtanas an dalta, seachas bunaithe ar diaignóis. Déanfar cinneadh ar thacaíocht bunaithe ar réimse critéir, ach ní sriantaithe ag:

- Eolas bailithe ó thastáil síceolaíochta ag dalta
- Eolas bailithe ó thuistí
- Eolas bailithe ón mbunscoil
- Eolas ó mhúinteoirí (atreorú) a thógáil san áireamh: Foghlaim, móthúchánach, iompair, sóisialta. Déanfaidh an CRSO an t-eolas cuí a bhailiú I gcomhairle leis an mbainistíocht, na tuistí agus an dalta.
- Measúnú foirméailta agus neamhfhoirmeálta ina measc, torthaí iontrála CAT4, torthaí Dhroimchonracha (Bliain 2), torthaí DATs (Bliain 4) agus aon scrúdú caighdeánach a d'fhéadfadh a bheith curtha ar dhaltaí le linn na scoilbhliana (WRAT4)
- Breathnóireacht déanta ag Múinteoir agus CRS
- Cumarsáid le heagraíochtaí seachtracha.
- An dalta féin ag cur iad féin ar aghaidh.

Déantar plan don dalta a fhorbairt chun tacaíocht a thabhairt dóibh. Déantar an plan seo a chur ar fáil don fhoireann, agus déanfar monaiteoireacht agus athbhreithniú air chun dul chun cinn an dalta a mheas.

Modhanna aithint a dhéanamh ar dhaltaí le Riachtanaisí Aonaracha agus Dífreachtaí Foghlama:

(i) Roimh-theacht chun na scoile:

- Agus tuistí deimhnithe go bhfuil a p(h)áiste ag teacht chun na scoile (le linn na n-agallaimh iontrála nó ar ghlacadh spás sa scoil), iarrtar ar thuistí doiciméidí oiriúnacha a thabhairt chuig an CRSO.
- Rachaidh an CRSO agus an Príomhoide, nó ionadaithe ina n-áit chuig na mórghunscoileanna chun bualadh le múinteoirí bunscoile atá ag na daltaí an t-am sin.

Polasaí RSO Coláiste de hÍde 2018 -

 Déanfar teagmháil le tuistí, an CRSO de ghnáth, chun plé a dhéanamh leo maidir le haon cháipéisí/tuairiscí roinnte leis an scoil, nó sínithe ar cháipéisí ón CNOS a fháil, ar mhaithe le freastal ar riachtanaisí sa scoil.

 Tá sé intuigthe go bhfuil teacht chun na scoile ag braith go hiomlán ar acmhainní agus áiseanna a bheith curtha ar fáil ag an Roinn Oideachais agus Scileanna chun freastal ar riachtanaisí an dalta. Tá sé mar fheidhreachacht go mbeadh ar an mBord Bainistíochta teacht chun na scoile ag dalta a chur ar athló.

(ii) Scagthastáil ar Dhaltaí Bhliain 1

 Déantar gach dalta a chur faoi thastáil le CAT4 ag na scrúduithe iontrála chun a gcumas ghinearálta a mheas I dteanna lena gcumas lithearthacha agus uimhearthacha.

 Déantar gach dalta atá ag scoráil faoi bhunscór caighdeánach <85 a aithint.

 Déanfar gach dalta a chur faoi scrúduithe gnóthachtála i mbliain 1 (WRAT4) chun a gcumas gnóthachtála a mheas san Uimhearthach agus Litearthacht.

 Má's ceaptha a bheith oiriúnach, déanfar tairiscint do thuistí do thacaíocht a bheith ar fáil don dalta.

 Cuirfear ar aghaidh aon chásanna cuí d'éagraíochtaí seachtracha m.sh. CNOS, PSS, HSE, go príomháideach, I gcomhairle le tuistí agus an SENO, má shíltear oiriúnach ag an bPríomhoide agus an CRSO.

 Pásanna Oideachais ó na bunscoileanna a fháil agus na scóranna Dhroimchonracha a iontrál taobh leis na CAT4/WRAT4 le breis anailís a ghineadh faoi na daltaí.

(iii) Daltaí le RSO ag teacht ó mheánscoil eile

Má's ann do dhalta le RSO ag teacht ó mheánscoil eile, táthar ag súil go gcuirfear a bpás oideachais agus aon cháipéisí cuí (measúnaithe agus tuairisí scoile) ar aghaidh go dtí an CRSO nó an Príomhoide. Déanfar na daltaí seo a mheas ar chásanna aonaracha faoi mar a dhéantar do dhaltaí Bliain 1 agus bronnfar acmhainní orthu faoi seach.

(iv) Tastáil leanúnach

 Ó ham go ham, d'fhéadfadh dalta teacht chun solais le riachtanaisí ar leith ní difríochtaí foghlama nach raibh acu cheanna. Má bhíonn an dalta seo ag fulaingt de dheasca seo. Dóibh siúd a bhfuil ag leanúint leis an bhfulaingt, ní mór iad a sheoladh ar aghaidh chuig an fhoireann RSO.

 Má bhíonn sé don tuairim ag an bhfoireann RSO go mbeadh sé mar bhuntáiste ag an dalta idirghabháil a bheith déanta, déanfar an dalta a mheas go neamhfhoirmeáilte.

Polasaí RSO Coláiste de hÍde 2018 -

Lorgáítear cead ó na tuistí sula gcuirtear tástáil orthu. Luíodh na torthaí don mheasúnú seo agus acmhainní na scoile le fios cén treoir ina rachadh aon bheart.

 D'fhéadfadh torthaí measúnaithe a léiriú nach bhfuil deacracht foghlama ag an dalta. Sa chás seo, déanfar freastal ar an dalta le struchtúirí atá ar fáil do dhaltaí i gcoitinne m.sh. meantóireacht/monaiteoireacht ag an gceann bliana, tacaíocht ón gComhairleoir Treorach, athbhreithniú ar leibhéal ábhair do Scrúduithe Stáit.

 Má léiríonn na torthaí go bhfuil deacrachtaí mothúchánach nó sóisialta, d'fhéadfadh cinneadh a thabhairt do na tuistí an dalta a sheoladh ar aghaidh chuig eagraíocht seachtrach cuí.

 Treorófar an scoil ag an múinleadh nua leithdháileadh (Roinn Oideachais agus Scileanna) ina bhfeidhmniúcháin.

http://www.education.ie/en/Circulars-and-Forms/Active-Circulars/cl0014_2017.pdf

 Treoiríntí an ROS

<https://www.education.ie/en/The-Education-System/Special-Education/Guidelines-for-Post-Primary-Schools-Supporting-Students-with-Special-Educational-Needs-in-Mainstream-Schools.pdf>

 Seirbhís Náisiúnta um Síceolaithe Oideachaisúla (NEPS) (Continuum of Assessment & Support)

https://www.education.ie/en/Schools-College/Service/National-Educational-Psychological-Service-NEPS-/neps_post_primary_continuum_resource_pack.pdf

15. Leathdháileadh d'Acmhainní an CNOS do dhaltaí le RSO.

Díreófar na hacmhainní ón CNOS i dtreo na ndaltaí leis na riachtanaisí is mó agus ag tacú leis an modh leathdháileadh d'uaireanta acmhainne.

Déanfaidh an fhoireann RSO torthaí measúnaithe a mheá agus déanfar machnamh an modh is fearr d'idirghabháil don dalta, i gcomhairle lena tuistí, múinteoirí ábhair, CRS agus eagraíochtaí seachtracha.

Tá sé aidhm ag an gColáiste dalta le RSO a mhúineadh i suíomh ionchuimsithe, laistigh den rang ghrúpa, tacaíthe ag CRS, áit ina mbíonn sin dáilte. D'fhéadfadh seo foirm an piarmhúinteoireacht in ábhar faoi leith. D'fhéadfadh seo foirm an ghrúpa bhig nó aistharraingte. D'fhéadfadh seo foirm an mhúinteoireacht 1:1 muna bhfuil aon duine leis na riachtanaisí seo ar fáil ag an am céanna.

Polasaí RSO Coláiste de hÍde 2018 -

16. Aistriú daltaí le RSO

Déantar scrúduithe iontrála a chuir ar dhaltáí i Rang 6 i Mí Eanáir na bliana iontrála. Coiscís níos déanaí cuirtear faoi agallaimh iad i dteannta a dtuistí. Cuirtear ceist ar thuistí sonraí do RSO a thabhairt don scoil móide cáipéisí tacúla a shólathar don scoil chun iarratas a dhéanamh don CNOS (má's ann dóibh). Bíonn teagmháil le tuistí maidir leis na hiarratais seo go luath ar mhaithe le cloí le spriocdháta ón CNOS.

I mBealtaine nab liana iontrála, fáiltítear do dhaltáí le RSO teacht chun na scoile ar thuras teoraithe chun dul i dtaithí leis an timpeallacht, foirgneamh, múinteoirí srl. Is féidir leis na turas seo a bheith eagraithe tríd an bhunscoil agus a Múinteoir RSO agus CRS a bheith ina dteannta.

Bíonn cuireadh tugtha an tseachtain sula dtagann na daltaí seo ar scoil i Mí Lúnasa. Déantar ionductú ar na daltaí seo agus a tuistí faoi shaol na scoile. Is ansin go mbualfadh siad leis an CRSO agus CRS (má's ann dóibh).

Má aistríonn dalta le RSO ó mheánscoil eile, ní mór don tuiste, na cáipéisí agus cóipeanna do scríbhínní a fháil ón scoil agus iad a chur ar fáil don scoil nua.

Déantar freastal ar dhaltáí le RSO leis na nithe seo a leanas (m'ás ann dóibh) ag aistriú ón meánscoil go dtí an tríú leibhéal:

- CAO .i. DARE agus HEAR (féach Aguisín B)
- Príntisíochtaí
- Ullmhúcháin do PLCeanna
- Scileanna Agallaimh

17. Múnlaí don Sholáthair Tacaíochta

Tá sé mar aidhm againn modh ionchuimsithe a chur ar fáil a luíonn leis na riachtamaisí don dalta aonaracha, ag luí leis an modh nua leathdháileadh atá ag an Roinn Oideachais agus Scileanna.

Mar choláiste ionchuimsithe, is é an tacaíocht chun torthaí nó intinní foghlama sa rang phríomhsrutha is fearr. Piarmhúinteoireacht – áit a ndéantar tacaíocht do dhaltáí le daltaí le riachtanaisí oideachais agus gach dalta araon nuair a bhíonn Múinteoir RSO agus Múinteoir ábhair ag obair i dteannta a chéile.

Eagraítear grúpaí beaga ar bhunús do phrófíl céanna agus cumas daltaí a aistharraingt ag an am céanna. Is é a fhreagracht den mhúinteoir RSO na grúpaí seo a eagrú i gcomhairle leis an CRSO. Eagraítear na tréimhsí seo le linn ábhair i gcoitinne ag na daltaí ag am am céanna, nó le linn ábhar nach ábhair scrúduithe iad.

Ní úsáidtear ranganna aonaracha ach amháin chun tacaíocht a thabhairt atá sainfheidhmeach nó as an ngnáth.

Polasaí RSO Coláiste de hÍde 2018 -

Tugtar tacaíocht Uimhearthachta, Litearthachta, Curriclach, Éagrúchánach, MOthúchánach, scileanna sóisialta le grúpaí beaga agus ar bhonn aonarach, faoi mar atá oiriúnach.

Is féidir le clár ama ar leith a eagrú do ghrúpa bheag daltaí, áit a mheastar oiriúnach seo, I ndiaidh comhairle leis na tuistí, eagraíocht seachtrach cuí agus bainistíocht na scoile. Is ar chúiseanna aonaracha ina laghadaítear clár ama na ndaltaí seo.

18. Cuir chuigí don Fhoghlaim laistigh den fhoireann Mhúineoirí Speisialta Oideachais.

Cuirtear réimse leathan do chláracha agus táithí/gníomhaíochtaí ar fáil ag an bhfoireann MRSO i gcaitheamh chúrsa staidéar a chur i bhfeidhm/le linn ceachta. Aithneoidh múinteoirí na stíleanna foghlama ag daltaí aonaracha agus úsáidfear modheolaíochtaí oiriúnacha chun spéis an dalta a tharraingt i dtreo cinéistíseach, éisteach, céadfach, teanga, radhairc agus éirim idirphearsanta.

Cuirtear ceachtanna i bhfeidhm i modh tacúil, sábháilte agus smachtaithe. Déanann an fhoireann agus na daltaí idirghabháil i modh a léiríonn comhmheas. Creideann an Coláiste go ndéantar foghlam éifeacht sa chomthéacs ghaol comhbhách agus go gcothaíonn gaol mhaith dalta/múinteora múinín agus meas agus a fhorbraíonn féintuilleamaíochas agus tionscnaíocht an dalta iontu féin.

Roinnt do na cláracha a dhéantar taisircint sa Choláiste ná:

- Cláracha Litearthacha agus Uimhríochta
- Scileanna Sóisialta
- Scileanna Staidéar
- Tacaíocht Iompair
- Am Aisiríoch
- Teicneolaíocht
- Comhairleoireacht

19. Riaracháin Bainteach leis an Fhoireann Múinteoireachta Speisialta Oideachais.

Socrúithe Réasúnta sna Scrúduithe Stáit (RACE)

Beidh ball den fhoireann MRSO mar eochar dhuine do Shocrúithe Réasúnta sna Scrúduithe Stáit i dteanna leis an gComhairleoir Treorach (má's gá). Oibreoidh an eochardhuine le Coimmissiún na Scrúduithe Stáit (SEC) chun chinntiú agus freastal ar Shocrúithe Réasúnta do dhaltaí incháilithe le riachtanaisí aonaracha nó difríochtaí foghlama le linn na Scrúduithe Stáit.

Leagtar amach coinníollacha lena bheith incháilithe le haghaidh Socrúithe Réasúnta ag an gCoimmissiún (SEC)

https://www.examinations.ie/schools/cs_view.php?q=9999ec650ba051afid2kbe6e02695cc502byshed

Polasaí RSO Coláiste de hÍde 2018 -

Tugtar spriocdhataí agus treoiríntí do scoileanna gach bhliain acadúil ag an gCoimmissiúin. Bíonn ceadúnais tuistmitheora riachtanach agus iarrtar seo ó thuistí ag an staid seo.

Suíonn daltaí le riachtanaisí aonaracha agus difríochtaí foghlama scrúduithe tí i gcaitheamh le nósanna imeachta na scoile. Laistigh de srianta acmhainní, tabharfar an bhuntáiste céanna dóibh siúd ar a bhfuil Socruithe Réasúnta bronnta go hoifigiúil orthu ag an gCoimmissiúin le linn scrúduithe tí.

Treallaimh

Déanfaidh an fhoireann MRSO nasc leis an Roinn Oideachais agus Scileanna agus an CNOS (NCSE) chun freastal agus a chinntiú go bhfaigheann daltaí na treallaimh phearsanta (m.sh. ríomhairí glúine, gléasanna soghluaiste, mionríomhaire glúine nó bogearraí a ghabhann leo tuas) dóibh siúd atá incháilithe le riachtanaisí aonaracha nó deacrachtaí foghlama.

20. Cód Iompair

Bíonn gach dalta i gColáiste de hÍde in ainm is a bheith ag leanúint leis an gCód Iompair. Tá sé inglactha áfach, go mbeadh sraitheanna eile don tacaíocht/idirghabháil ag teastáil sula gcuirtear i bhfeidhm smachtbhannaí, d'ar leis an gCód Iompair. Ní bhaineann seo na smachtbhannaí, ach oiriúnaíonn an smachtbhanna chun luí leis an iompar aonarach. Tá sé inglactha leis muna shroiceann an dreimire tacaíochta leis an iompar dalta a athrú, ní chuirfear i bhfeidhm an smachtbhanna bunaithe ar an gCód Iompair.

21. Naisc le Polasaithe Scoile Eile

Déanfar nasc leis an bPolasaí seo thar tréimhse dhá bhliain, go háirithe iad siúd atá díreach faobhtha ag an mbord bainistíochta.

22. Dáta Athbhreithnithe ar an bPolasaí
Mí na Nollag 2020.